[2018] 6 ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 972

ଅଲଖ ଆଲୋକ ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(2018ର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ (ଦେୱାନୀ) ସଂଖ୍ୟା 76)

ମେ 1,2018

[ମାନନୀୟ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଶ୍ରୀ ଦୀପକ ମିଶ୍ର, ଏ. ଏମ୍. ଖାନୱିଲକର ଏବଂ ଡ. ଡି. ୱାଇ. ଚନ୍ଦ୍ରଚୁଡ଼, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଯୌନ ଅପରାଧରୁ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ 2012 (ପକ୍ସୋ)-କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା-ପିଲାମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପରିକଳ୍ପିତ ବୈଧାନିକ ଯୋଜନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରାଯାଇଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଆଇନଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ତୃଣମୂଳ ସ୍ତରରେ ଫଳପ୍ରଦ ହେବ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ (i)ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ଏବଂ ସମାଧାନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୀଠାସୀନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହେବେ; (ii) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ, ଯଦି ଏହା ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଏବଂ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବ; (iii) ଅନାବଶ୍ୟକ ମୁଲତବୀ ପ୍ରଦାନ ନକରି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ଏବଂ ଏକ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବିଚାର ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯିବ । (iv) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିମାନେ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରର ଅଗ୍ରଗତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରିବେ। (v) ପୁଲିସ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମତୁଲ୍ୟ ପାହ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ ଗଠନ କରିବେ ଯାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ତଦନ୍ତ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖରେ

ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ହାଜର କରାଯାଉଛି । ପୋକ୍ସୋ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତରେ ଶିଶୁ ଅନୁକୂଳ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଲାଗି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଯଥେଷ୍ଟ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆଇନର ଭାବନାକୁ ପାଳନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଯୌନ ଅପରାଧରୁ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ, 2012 (POCSO) - ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣର ବିବରଣୀ - ଆଲୋଚନା ।

ଇରା, ଡ. ମଞ୍ଜୁଲା କ୍ରିପେନଡର୍ଫଙ୍କ ମାଧମରେ ବନାମ ଡ. ମଞ୍ଜୁଲା କ୍ରିପେନଡର୍ଫ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ **2017 (8)ଏସ ସି ଏ ଏଲ ଇ 112;** *ଏମ୍. ସି. ମେହେଟ୍ଟା ବନାମ ଷ୍ଟେଟ୍ ଅଫ୍ ଟି. ଏନ୍. ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* **(1996) 6 ଏସ୍. ସି. ସି. 756** : **[1996] 9 ଏସ ୟୁ ପି ପି ଏଲ.ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 726**; *ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମହିଳା ଓକିଲ ସଂଘ (ଏସ୍. ସି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ଏଲ୍. ଏ.) ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି* **(2016) 3 ଏସ୍. ସି. ସି. 680:[2016] 1 ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 207**-କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

<u>ମାମଲା ଆଇନ ପ୍ରସଙ୍ଗ</u>

2017 (8) ଏସ ସି ଏ ଏଲ ଇ 112	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 12
[1996] 9 ଏସ ୟୁ ପି ପି ଏଲ. ଏସ. ସି. ଆର. 726	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19
[2016] 1 ଏସ. ସି. ଆର. 207	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20

ଦେୱାନୀ ମୂଳ ଅଧିକରିତା:2018 ର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ (ଦେୱାନୀ) ସଂଖ୍ୟା 76 ।

ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 32 ଅନୁଯାୟୀ ।

ଅଲଖ ଆଲୋକ ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ, (ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଆବେଦନକାରୀ), ସୁଶ୍ରୀ ହରପ୍ରିତ କୌର, କେଦାର ନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଓକିଲ ।

ସୁଶ୍ରୀ ପିଙ୍କି ଆନନ୍ଦ, ଏ. ଏସ୍. ଜି., ଆର୍. ବାଲାସୁବ୍ରମଣ୍ୟନ୍, ସୁଶ୍ରୀ ସ୍ୱରୂପମା ଚତୁର୍ବେଦୀ, ସୁଶ୍ରୀ ସ୍ନିଧା ମେହେର, ସୁଶ୍ରୀ ଆରତୀ ଶର୍ମା, ସନ୍ତୋଷ କେଆର. ବିଶ୍ୱକର୍ମା, ସୁଶ୍ରୀ ଅରୁଣିମା

ଦ୍ୱିବେଦୀ, ସୁଶ୍ରୀ ସୌଦାମିନୀ ଶର୍ମା, ଏମ୍. କେ. ମାରୋରିଆ, ଗୁରମିତ ସିଂ ମକ୍କର, ସିବୋ ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର, ସୁଶ୍ରୀ ସୁତପା ସାରଙ୍ଗୀ, ସୁଶ୍ରୀ ଏସ୍. ଏସ୍. ସେନ୍, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓକିଲ ।

ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଶ୍ରୀ ଦୀପକ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1.ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇଥିଲା, ପ୍ରଥମଟି, ଯୌନ ଅପରାଧରୁ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ 2012 (ସଂକ୍ଷିପ୍ତତା ପାଇଁ, 'ପକ୍ସୋ ଆଇନ') ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ଏକ ଆଠ ମାସର ଶିଶୁଙ୍କ ପ୍ରତି ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟଟି, ଶିଶୁ ଅନୁକୂଳ ଅଦାଲତରେ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରର ତ୍ୱରିତ ବିଚାର ଏବଂ ତଦାରଖ ଉକ୍ତ ଆଇନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସାରମର୍ମକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ।

2. 31 ଜାନୁଆରୀ, 2018,1 ଫେବୃଆରୀ, 2018 ଏବଂ 12 ମାର୍ଚ୍ଚ, 2018 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଠାରେ ଏହା ଟିପ୍ପଣୀ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଶିଶୁର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅଖିଳ ଭାରତ ଆୟୁର୍ବିଜ୍ଞାନ ସଂସ୍ଥାନ (ଏମ୍ସ)ର ଏକ ଡାକ୍ତରୀ ଦଳକୁ କାଲାୱତୀ ସରନ ଶିଶୁ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ରୋଗୀକୁ ଭେଟିବା ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା ।ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଦିଲ୍ଲୀ ରାଜ୍ୟ ଆଇନ ସେବା ପ୍ରାଧିକରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଦଳ ସହିତ ଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

3. ଦିଲ୍ଲୀ ରାଜ୍ୟ ଆଇନ ସେବା ପ୍ରାଧିକରଣର ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଏକ ଦଳ ପୀଡ଼ିତାଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ଏକ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ରିପୋର୍ଟର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶଟି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :-

" ପରୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 8 ମାସର ଶିଶୁଟି ସଜାଗ ଏବଂ ସକ୍ରିୟ ଥିଲା, ଅନ୍ୟ ଏକ ଝିଅ ସହିତ ସେ ବିଛଣାରେ ରହୁଥିଲା । ସେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାରେ ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରୁଥିଲା (ଏଚଆର 120/ମିନିଟ୍, ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ହାର 32/ମିନିଟ୍, କୌଣସି ଯନ୍ତ୍ରଣା ନାହିଁ, କୋଠରୀ ବାୟୁର 98 ପ୍ରତିଶତ ସଂତୃପ୍ତି, ତାପମାତ୍ରା 36.8C) । ତାଙ୍କର ଓଜନ 5.6 କିଲୋଗ୍ରାମ ଥିଲା ଏବଂ ଶାରୀରିକ ଦୃଶ୍ୟମାନତା ସ୍ୱାଭାବିକ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପରୀକ୍ଷଣ କୌଣସି ଅସ୍ୱାଭାବିକତା ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲା । ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର କରାଯାଇଥିବା ପେରିନାଲ୍ ସ୍ୱାଭାବିକ ଦେଖାଯାଉଥିଲା ଏବଂ କୋଲୋଷ୍ଟୋମି ସୁସ୍ଥ ଥିଲା ।

ଅଲଖ ଆଲୋକ ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ

[ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଶ୍ରୀ ଦୀପକ ମିଶ୍ର]

ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ ଶିଶୁଟି ସ୍ଥିର ଦେଖାଯାଉଛି ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ପରେ ସୁସ୍ଥ ହେଉଛି । ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର କ୍ଷତରେ ନିୟମିତ ଆସେପ୍ଟିକ୍ ଡ୍ରେସିଙ୍ଗ୍ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକ ପରିଚାଳନା କରାଯିବ । ସାମଗ୍ରିକ ଯତ୍ନ ପ୍ରଦାନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଦଳ ଅନୁଭବ କଲା ଯେ ଶିଶୁ ଶଲ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା, ଶିଶୁ ରୋଗ ଏବଂ ପ୍ରସୂତି ବିଭାଗର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ମାନସିକ ଚିକିତ୍ସା (ପିତାମାତା ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ) ସହାୟତାରେ ଏମ୍ସକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିବ । ଦଳ ପରିବାର (ପିତା ଏବଂ ମାତା)ଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ଏମ୍ସ୍ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ଯତ୍ନରେ ଥିବା ଶିଶୁର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ସମ୍ମତି ନେଇଥିଲେ ଯାହା ସେମାନେ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଶିଶୁର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତିତ ଏବଂ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ । ପିତାଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଯତ୍ନ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏକ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ହୋଇଥିବାରୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଜନନୀ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଏମ୍ସରେ ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ ଛାଡ଼ କରାଯିବ।

4. ଦିଲ୍ଲୀ ରାଜ୍ୟ ଆଇନ ସେବା ପ୍ରାଧିକରଣର ସଦସ୍ୟ ସଚିବ ଏକ ସ୍ଥିତି ବିବରଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଶିଶୁଟିକୁ ଉନ୍ନତ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଏମ୍ସକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ସଦସ୍ୟ ସଚିବ ଏହିପରି କହିଥିଲେ:-

> " ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ସମ୍ପର୍କିତ ଡି ଏଲ ଏସ ଏ ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ମାମଲାର ବିଚାର କରି କୁହାଯାଇଛି ଯେ 30.01.2018 ତାରିଖରେ ରୋହିଣୀ ଅଦାଲତର ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଲ୍ଲୀ ପୀଡିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଯୋଜନା, 2015 ଅନୁଯାୟୀ 75,000 ଟଙ୍କାର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଆବଶ୍ୟକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକତା ଯଥା ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ କ୍ଷତିପୂରଣର ପରିମାଣ ତୁରନ୍ତ ଆର. ଟି. ଜି. ଏସ୍. ମାଧ୍ୟମରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯିବ ।
>
> ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଡି. ଏଲ୍. ଏସ୍. ଏ. ସଚିବ, ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମ ମଧ୍ୟ କଲାୱତୀ ସରନ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପରିଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତା.31.01.2018 ରିଖ ସକାଳେ ଶିଶୁର ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଭେଟିଛନ୍ତି ଏବଂ ଦିଲ୍ଲୀ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା, 2015, ଦିଲ୍ଲୀ ପୀଡ଼ିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଯୋଜନା, 2015 ଇତ୍ୟାଦି ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ଆଇନଗତ ସୁବିଧା ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି

ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଇନଗତ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏଲଏସଏର ଆଇନ ସେବା ଓକିଲଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

5. 12.03.2018 ରେ, ଯେତେବେଳେ ମାମଲା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହେଲା, ଏହା ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ସୁଶ୍ରୀ ପିଙ୍କି ଆନନ୍ଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ପୀଡ଼ିତ ଶିଶୁକୁ ଏମ୍ସରୁ ଅପସାରିତ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ ଯାହା 17 ଏପ୍ରିଲ, 2018 ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ।

6. ଏହି ଘଟଣାର ଶିଶୁଟି ସମ୍ପର୍କରେ, ଆମକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ତାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିର ଅଛି । ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ,ସୁଶ୍ରୀ ପିଙ୍କି ଆନନ୍ଦ ଦର୍ଶାଇବେ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ଡାକ୍ତରୀ ସହାୟତା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଏବଂ ତାହା ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣାଯାଏ, ତେବେ ଶିଶୁଟିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

7. ତା.01.02.2018 ରିଖରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାରିଖରେ, ଏହିପରି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନର ତଦାରଖ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ସୂଚନା ଲୋଡ଼ା ଯାଇଥିଲା ।

8. ଆଜି ଯେତେବେଳେ ଏହି ମାମଲା ଡକାଗଲା, ଆବେଦନକାରୀ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦର୍ଶାଇ ଏକ ତଥ୍ୟ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଲୋଡିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ଦେଖାଯିବ ଏବଂ ଆହୁରି, ପକ୍ସୋ ଆଇନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ତ୍ୱରିତ ବିଚାର ହେବା ଉଚିତ ।

9. ଆମେ ଆବେଦନକାରୀ, ଶ୍ରୀ ଅଳଖ ଆଲୋକ ଶ୍ରୀବାସ୍ତବଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ, ଯିଏ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ହାଜର ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ପିଙ୍କି ଆନନ୍ଦ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।

ଅଲଖ ଆଲୋକ ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ

[ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଶ୍ରୀ ଦୀପକ ମିଶ୍ର]

10. ଶିଶୁଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15ର ମୌଳିକ ଧାରଣାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପକ୍ସୋ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 39 (f) ରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ରାଜ୍ୟ ବିଶେଷ କରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସୁସ୍ଥ ଢଙ୍ଗରେ, ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ସ୍ଥିତିରେ ବିକାଶ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା ତଥା ପିଲାଦିନ ଏବଂ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ଶୋଷଣରୁ ତଥା ନୈତିକ ତଥା ବସ୍ତୁବାଦୀ ପରିତ୍ୟାଗରୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଦିଗରେ ନିଜର ନୀତିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବ I ଏହି ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣର ବିବୃତ୍ତି ଶିଶୁ ଉତ୍ପୀଡନ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଯୌନ ନିର୍ଯାତନାରୁ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା,ଯୌନ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପଦର୍ଶନରୁ ଇତ୍ୟାଦି ଅପରାଧରୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥାଏ I ପକ୍ସୋ ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣ ବିବୃତିର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :-

> "3.ଜାତୀୟ ଅପରାଧ ନଥି ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ତାରିଖ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ପିଲାମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯୌନ ଅପରାଧ ମାମଲାରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି I ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା "ଶିଶୁ ନିର୍ଯାତନା ଉପରେ ଅଧ୍ୟୟନ: ଭାରତ 2007" ଦ୍ୱାରା ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି I ଅଧିକନ୍ତୁ, ବିଦ୍ୟମାନ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଶିଶୁମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯୌନ ଅପରାଧକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ I ଏଭଳି ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନାହିଁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଉନାହିଁ I ଉଭୟ ପୀଡ଼ିତ ଏବଂ ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ଶିଶୁର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି I ଏହା ଅନୁଭବ କରାଯାଏ ଯେ ପିଲାମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରତିରୋଧ ଭାବରେ ଅନୁରୂପ ଦଣ୍ଡ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ମୁକାବିଲା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ I
>
> 4. ତେଣୁ ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡ଼ନ, ଯୌନ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଏବଂ ଅଶ୍ଳୀଳତା ଭଳି ଅପରାଧରୁ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଲାଗି ଏକ ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ବ୍ୟାପକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଶିଶୁଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ କଲ୍ୟାଣର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ଯଥାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଅପରାଧର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ, ପ୍ରମାଣ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା, ତଦନ୍ତ ଏବଂ ବିଚାର ଲାଗି ଶିଶୁ ଅନୁକୂଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ସାମିଲ କରାଯିବ ଏବଂ ଏପରି ଅପରାଧର ତ୍ୱରିତ ବିଚାର ଲାଗି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଗି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । "

11. ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ପକ୍ସୋ ଆଇନର ଦୀର୍ଘ ପ୍ରସ୍ତାବନାର ପୁନଃଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ଉଚିତ । ଏହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :-

" ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡ଼ନ, ଯୌନ ନିର୍ଯାତନା ଏବଂ କାମକ୍ରିୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ ଅପରାଧରୁ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଏବଂ ଏହିପରି ଅପରାଧର ବିଚାର ଏବଂ ଏଥିସହିତ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ମାମଲା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଏକ ଆଇନ ।

ଯେଉଁଠିକି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5ର ଖଣ୍ଡ (3), ରାଜ୍ୟଟିକୁ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ;

ଏବଂ ଯେତେବେଳେ କି, ଭାରତ ସରକାର 1992 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 11 ତାରିଖରେ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ସାଧାରଣ ସଭା ଦ୍ୱାରା ଗୃହୀତ ଶିଶୁ ଅଧିକାର ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଶିଶୁର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଏକ ମାନକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଏବଂ ଯେହେତୁ ଶିଶୁର ସଠିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଶିଶୁର ଗୋପନୀୟତା ଏବଂ ଗୋପନୀୟତାର ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଉପାୟରେ ଏବଂ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଜଡିତ ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସମ୍ମାନ ଦିଆଯାଉ;

ଏବଂ ଏହା ଜରୁରୀ ଯେ ଆଇନ ଏପରି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଯାହା ଶିଶୁର ସୁସ୍ଥ ଶାରୀରିକ, ଭାବନାତ୍ମକ,, ବୌଦ୍ଧିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ବିକାଶକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଶିଶୁର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ କଲ୍ୟାଣକୁ ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ;

ଏବଂ ଶିଶୁ ଅଧିକାର ସମ୍ମିଳନୀରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଅଧିକାରର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ଜାତୀୟ, ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ଏବଂ ବହୁପାକ୍ଷିକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(a) କୌଣସି ଆଇନ ବିରୁଦ୍ଧ ଯୌନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଲିପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ କୌଣସି ଶିଶୁକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା କିମ୍ବା ବାଧ୍ୟ କରିବା;

(b) ବେଶ୍ୟାବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଆଇନ ବିରୁଦ୍ଧ ଯୌନ ଅଭ୍ୟାସରେ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଶୋଷଣ;

(c) ଅଶ୍ଳୀଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଯୌନ ଶୋଷଣାତ୍ମକ ବ୍ୟବହାର ;

ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ପିଲାମାନଙ୍କ ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡନ ଏବଂ ଯୌନ ଶୋଷଣ ହେଉଛି ଘୃଣ୍ୟ ଅପରାଧ ଏବଂ ଏହାକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଢଙ୍ଗରେ ସମାଧାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

12. ***ଡକ୍ଟର ମଞ୍ଜୁଳା କ୍ରିପେଣ୍ଡର୍ଫ ମାଧ୍ୟମରେ ଇରା ବନାମ ରାଜ୍ୟ (ଦିଲ୍ଲୀର ଏନସିଟି) ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ***[1] ମାମଲା ମାଧ୍ୟମରେ, ଆମ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦୀପକ ମିଶ୍ର), ବକ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ କାରଣ ବିବୃତ୍ତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ପକ୍ସୋ ଆଇନର ପ୍ରସ୍ତାବନା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ, ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲେ :-

> 20 ...... ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକୃତିର ଆଇନ ଆଣିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଯୌନ ଶୋଷଣ, ନିର୍ଯାତନା ଏବଂ ଶୋଷଣରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ସର୍ବୋତ୍ତମ ହିତକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା । ପ୍ରସ୍ତାବନାର ଏକ ଉତ୍ସାହୀ ଏବଂ ପରିଶ୍ରମୀ ବିଚକ୍ଷଣତା ଉପରେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହା ଏକ ଶିଶୁର ଗୋପନୀୟତା ଏବଂ ଗୋପନୀୟତାର ଅଧିକାରର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରେ ଯାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଉପାୟରେ ଏବଂ ଶିଶୁ ସହିତ ଜଡିତ ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଶିଶୁର ସୁସ୍ଥ ଶାରୀରିକ, ଆବେଗିକ, ବୌଦ୍ଧିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ବିକାଶ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ ସୁସ୍ଥତାକୁ ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ରହିଛି ଯେ ଯୌନ ଶୋଷଣ ଏବଂ ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡନ ହେଉଛି ଘୃଣ୍ୟ ଅପରାଧ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ସମାଧାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ କାରଣ ବିବୃତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ଶିଶୁମାନଙ୍କ କୋମଳ ବୟସର ଅପବ୍ୟବହାର ନହେବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପିଲାଦିନ

([1]) (2017) 15 SCC 133

ଶୋଷଣରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବା ସହ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଢଙ୍ଗରେ, ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ସମ୍ମାନର ପରିବେଶରେ ବିକଶିତ ହେବା ପାଇଁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଲାଗି ସମ୍ବିଧାନର ଆଦେଶିତ ନୀତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି । ଏକ ଉଲ୍ଲେଖ ମଧ୍ୟ ଅଛି ଯାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଉଭୟ ପୀଡିତ ତଥା ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ଶିଶୁର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଶିଶୁ-ଅନୁକୂଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଯୋଜନାରେ ଶିଶୁର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ପକ୍ସୋ ଆଇନ ପାଠ୍ୟରେ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି ।

13. ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ହିଁ, ଏହା ଦୃଢ଼ତାର ସହିତ କହିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ପୋକ୍ସୋ ଆଇନ ଏକ ଲିଙ୍ଗ ନିରପେକ୍ଷ ଆଇନ ।ଏହି ଆଇନକୁ ବିଭିନ୍ନ ଅଧ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅଂଶରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଆଇନର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ଶୀର୍ଷକ "ଶିଶୁମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୌନ ଅପରାଧ" କୁ ପାଞ୍ଚଟି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।ଉକ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟର ଭାଗ A ଦୁଇଟି ଧାରା ବହନ କରେ, ଯଥା-ଧାରା 3 ଏବଂ ଧାରା 4 । ଧାରା 3 "ପ୍ରବେଶାତ୍ମକ ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡନ" ର ଅପରାଧକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଥିବାବେଳେ ଧାରା 4 ଉକ୍ତ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ସେହିପରି, ଉକ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟର ଭାଗ B "ଗୁରୁତର ପ୍ରବେଶାତ୍ମକ ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡନ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଦଣ୍ଡ "ଶୀର୍ଷକ ଦୁଇଟି ଧାରା ଧାରଣ କରେ, ଯଥା-ଧାରା 5 ଏବଂ ଧାରା 6 । ଧାରା 5 ର ବିଭିନ୍ନ ଉପଧାରା ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତି, ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ବିଷୟରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରବେଶାତ୍ମକ ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡ଼ନର ଅପରାଧ ଗୁରୁତର ପ୍ରବେଶାତ୍ମକ ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡ଼ନର ଅପରାଧର ଚରିତ୍ର ଗ୍ରହଣ   କରିବ । ଧାରା 5 (k), ବିଶେଷ କରି, ଏକ ପିଲାର ମାନସିକ ସ୍ଥିରତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରୁଥିବାବେଳେ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଛି ଯେ ଯଦି ଜଣେ ଅପରାଧୀ, ଶିଶୁର ମାନସିକ କିମ୍ବା ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷମତାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଶିଶୁ ଉପରେ ପ୍ରବେଶାତ୍ମକ ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡ଼ନ କରେ, ତେବେ ଏହା ଏକ ଗୁରୁତର ପ୍ରବେଶାତ୍ମକ ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡ଼ନର ଅପରାଧ ହେବ ।

14. ଏହା ବ୍ୟତୀତ, "ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ" ଶୀର୍ଷକ ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଥିବା ଧାରା 28 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ ଦୌରା ଅଦାଲତକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ଭାବରେ ନାମିତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ବିଶେଷ କରି ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକର ଶୀଘ୍ର ବିଚାର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଯାହା ଆଇନ ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ । ଆହୁରି, ଧାରା 32 ରେ

କୁହାଯାଇଛି ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କେବଳ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଧାରା 28 ଅନୁଯାୟୀ ମନୋନୀତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ପାଇଁ ଜଣେ ବିଶେଷ ସରକାରୀ ଅଭିଯୋଜକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ ।

15. ଏହି ଆଇନର ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଏହି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ କ୍ଷମତା ଏବଂ ଶିଶୁ ପୀଡିତାଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ଧାରା 33 ବିଚାର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ଶିଶୁର ବିଭିନ୍ନ ବହୁମୁଖୀ ସ୍ୱାର୍ଥ ସୁରକ୍ଷିତ ଅଛି । ଧାରା 33 ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଆମେ ଭାବୁଛୁ :-

"33.ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଏବଂ କ୍ଷମତା-(1) ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ କୌଣସି ଅପରାଧକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ପ୍ରେରଣ ନକରି, ଏପରି ଅପରାଧ ଗଠନ କରୁଥିବା ତଥ୍ୟର ଅଭିଯୋଗ ପାଇବା ପରେ କିମ୍ବା ଏପରି ତଥ୍ୟର ପୋଲିସ ବିବରଣୀ ଉପରେ ବିଚାର କରିପାରିବେ ।

(2) ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସରକାରୀ ଓକିଲ, କିମ୍ବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ଓକିଲ, ଶିଶୁର ମୁଖ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ, ଜେରା କିମ୍ବା ପୁନଃଯାଞ୍ଚ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା ସମୟରେ, ଶିଶୁକୁ ପଚରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତକୁ ଜଣାଇବେ, ଯିଏ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଶିଶୁକୁ ପଚରାଯିବ ।

(3) ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ, ଯଦି ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରେ, ବିଚାର ସମୟରେ ଶିଶୁ ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ବିରତି ଅନୁମତି ଦେଇପାରେ ।

(4) ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ପରିବାରର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ, ଜଣେ ଅଭିଭାବକ, ଜଣେ ବନ୍ଧୁ କିମ୍ବା ଜଣେ ସମ୍ପର୍କୀୟ, ଯାହାଙ୍କ ଉପରେ ପିଲାଟିର ଭରସା କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି, ସେମାନଙ୍କୁ ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏକ ଶିଶୁ-ଅନୁକୂଳ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବେ ।।

(5) ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ଶିଶୁକୁ ଅଦାଲତରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ଡକାଯାଉ ନାହିଁ ।

(6) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୋର୍ଟ ପିଲାଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା କିମ୍ବା ଚରିତ୍ର ସଂହାର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବେ ନାହିଁ ଏବଂ ବିଚାର ସମୟରେ ସବୁବେଳେ ପିଲାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବଜାୟ ରହିବ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ।

(7) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ତଦନ୍ତ କିମ୍ବା ବିଚାର ସମୟରେ ଶିଶୁର ପରିଚୟ କୌଣସି ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଲିଖିତ ଆକାରରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା କାରଣ ପାଇଁ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ଏପରି ପ୍ରକାଶକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବେ, ଯଦି ତାଙ୍କ ମତରେ ଏପରି ପ୍ରକାଶ ଶିଶୁର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ହୋଇଥାଏ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା-ଏହି ଉପଧାରା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଶିଶୁର ପରିଚୟରେ ଶିଶୁର ପରିବାର, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସମ୍ପର୍କୀୟ, ପଡ଼ୋଶୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସୂଚନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଶିଶୁର ପରିଚୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

16. ଧାରା 35 ରେ ଶିଶୁର ପ୍ରମାଣ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି:-

"35. ଶିଶୁର ପ୍ରମାଣ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ମାମଲାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଅବଧି ।

(1) ଅପରାଧକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତର ତିରିଶ ଦିନର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଶିଶୁର ପ୍ରମାଣ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ଏବଂ ବିଳମ୍ବ ହେବାର କାରଣ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

(2) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ଅପରାଧକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକ ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ଯଥାସମ୍ଭବ ବିଚାର ସମାପ୍ତ କରିବେ ।

17. ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଶିଶୁକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ଏବଂ ବିଚାରକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଢଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ରାଜ୍ୟକୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛି ।

18.ଧାରା 37ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ କ୍ୟାମେରା ସାମ୍ନାରେ ଏବଂ ଶିଶୁର ପିତାମାତା କିମ୍ବା ଶିଶୁର ବିଶ୍ୱାସୀ ବା ଭରସାଯୋଗ୍ୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ମାମଲାର ଶୁଣାଣି କରିବେ; ଧାରା 36ରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତକୁ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ,ପ୍ରମାଣ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ଶିଶୁଟି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ନ ହୁଏ ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ, ଶିଶୁର ବୟାନ ଶୁଣିବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଓକିଲଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ସ୍ଥିତିରେ ଅଛି । ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଶିଶୁକୁ ଅନେକ ଦିଗରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ଅସ୍ୱସ୍ତି କିମ୍ବା ଭୟର ଭାବନା ଅନୁଭବ କରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଭୟଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ବିଷୟରେ ମନେ ପକାଇବ ନାହିଁ ଏବଂ ଆଗକୁ ଏକ ଶିଶୁ ଅନୁକୂଳ ପରିବେଶ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

19. ପିଲାଟି ବିଷୟରେ କହିବାବେଳେ, ***ଏମ୍. ସି. ମେହେଟ୍ଟା ବନାମ ଟି. ଏନ୍. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ***[2] ମାମଲାରେ ବିଚାରପୀଠ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ :-

> 66 " ଶିଶୁ ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟର ପିତା"। ଜଣେ ସାହସୀ ଏବଂ ଜୀବନ୍ତ ମଣିଷର ପିତା ହେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବାକୁ, ପିଲାଟି ତା 'ର ଜୀବନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡିବ, ମଣିଷ ଏବଂ ବସ୍ତୁ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଏପରି ପରିବେଶରେ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହେବାକୁ ପଡିବ ଯେ ବୟସ ହେବା ପରେ ସେ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହିତ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ପରିଗଣିତ ହେବେ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ସମାଜ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।"

20. ***ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମହିଳା ଓକିଲ ସଂଘ (ଏସ୍. ସି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ଏଲ୍. ଏ.) ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ***[3] ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି :-

> " ଏହି ମାମଲାରେ, ଆମେ ଜଣେ ବାଳିକା ଉପରେ ହୋଇଥିବା ବଳାତ୍କାରକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତିତ । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ ଦାବୀ କରାଯାଇଛି ଯେ ଅଜ୍ଞାତ କାରଣରୁ ଏଭଳି ଅପରାଧ ବ୍ୟାପିବାରେ ଲାଗିଛି ଏବଂ ଆଇନ ଏବଂ ଆଇନ ପ୍ରଣେତାମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ପିଲାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଏବଂ ବିଶେଷ କରି ଝିଅମାନଙ୍କ ପ୍ରତି

([2]) (1996) 6 SCC 756
([3]) (2016) 3 SCC 680

ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଯେଉଁମାନେ କି ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିବା ବର୍ବରତା ଏବଂ ଭୟଙ୍କରତାର ସହ ବ୍ୟବହାର ହେଉଛନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଜଘନ୍ୟ ଏବଂ ଘୃଣ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଆଲିସ୍ ମିଲର୍, ଜଣେ ସ୍ୱିସ୍ ମନୋବିଜ୍ଞାନୀ, ଶିଶୁ ନିର୍ଯାତନା ବିଷୟରେ କହିଛନ୍ତି:-

" ଶିଶୁ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜୀବନସାରା କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥାଏ ଏବଂ ଅପରାଧୀଙ୍କ ଅଜ୍ଞତା ଦ୍ୱାରା ସେହି କ୍ଷତି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ହ୍ରାସ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହା କେବଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ, କାରଣ ଏହା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଶିଶୁ ଶୋଷଣର ବିପଦ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ସମାଧାନ ମିଳିପାରିବ ।

21. ପିଲାମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ପୋକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆଇନଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବାସ୍ତବରେ ତୃଣମୂଳ ସ୍ତରରେ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଆଇନ କେବଳ ଏକ ଲିଖିତ କିମ୍ବା ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ନକ୍ସା ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟବଧାନକୁ ପୂରଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ ।

22. ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଆମକୁ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ, ତେଲେଙ୍ଗାନା, ରାଜସ୍ଥାନ ଏବଂ ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟରେ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ । ଆମେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ନାମକ ଦୁଇଟି ରାଜ୍ୟର ଉଦାହରଣ ନେଇପାରିବା । ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶରେ ଏଭଳି ମାମଲା ପାଖାପାଖି 30884 ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ପାଖାପାଖି 10117 ବିଚାରଧୀନ ରହିଛି ।

23. ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉଭୟ ରାଜ୍ୟରେ ମାମଲା ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ପ୍ରମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି । ଆମେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଚେତନ ଯେ ଆଇନର ଧାରା 35 (2) ରେ "ଯେତେ ସମ୍ଭବ" କୁହାଯାଇଛି । ଏହି ଆଇନର ମର୍ମକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଭାବୁଛୁ :-

ଅଲଖ ଆଲୋକ ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ

[ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଶ୍ରୀ ଦୀପକ ମିଶ୍ର]

(i) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ଏବଂ ସମାଧାନ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୀଠାସୀନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହେବେ ।

(ii) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତ, ଯାହାର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା, ଯଦି ଏହା ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇ ନାହିଁ ତେବେ ସ୍ଥାପିତ ହେବ, ଏବଂ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବ।

(iii) ଅନାବଶ୍ୟକ ମୁଲତବି ପ୍ରଦାନ ନକରି ତଥା ପକ୍ସୋ ଆଇନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହିପରି ଏକ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବିଚାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଉଚିତ ।

(iv) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କୁ ପକ୍ସୋ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରର ଅଗ୍ରଗତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ତିନି ଜଣ ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ତିନି ଜଣ ବିଚାରପତି ଉପଲବ୍ଧ ନଥାନ୍ତି, ସେହି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିମାନେ ଗୋଟିଏ ବିଚାରପତି କମିଟି ଗଠନ କରିବେ ।

(iv) ପୁଲିସ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମତୁଲ୍ୟ ପାହ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଦଳ ଗଠନ କରିବେ ଯାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ତଦନ୍ତ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖରେ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ହାଜର କରାଯାଉଛି ।

(vi) ପକ୍ସୋ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଦାଲତରେ ଶିଶୁ ଅନୁକୂଳ ପରିବେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆଇନର ମର୍ମ ପାଳନ କରାଯାଇପାରିବ ।

24. ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି ଏହି ଆଦେଶକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ଜେନେରାଲଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିବ । ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ, ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସମାଧାନ ହୋଇଛି ।

ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସମାଧାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ସ୍ୱିତିଲ୍ ନାୟକ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।